

Sygn. akt I ACz 1819/12

POSTANOWIENIE

Dnia 8 listopada 2012 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer

Sędziowie: SSA Wojciech Kościołek

SSA Anna Kowacz-Braun

po rozpoznaniu w dniu 8 listopada 2012 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. S.

przeciwko M. S. i P. S.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanych na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 lipca 2012 roku, sygn. akt I C 751/10

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt I ACz 1819/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 30 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy powołując się na treść w art. 288 k.p.c. przyznał biegłemu A. F. kwotę 2.426,55 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii w sprawie polecił wypłacić tę kwotę tymczasowo z sum budżetowych.

W uzasadnieniu wydanego orzeczenia Sąd Okręgowy wskazał, że wynagrodzenie zostało przyznane na podstawie przedłożonego przez biegłego rachunku opiewającego na kwotę 2.426,55 zł. Przyznając wynagrodzenie Sąd Okręgowy uwzględnił kwalifikacje biegłego oraz nakład pracy potrzebny do wydania opinii.

Powyższe postanowienie w części zaskarżyli zażaleniami pozwani. Zakwestionowali przyznanie biegłemu wynagrodzenia ponad kwotę 1.213 zł. Zarzucili naruszenie zasad ustalenia wynagrodzenia biegłych wynikających z treści art. 90 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zdaniem pozwanych w porównaniu do trzech poprzednich opinii, nakład pracy i czas niezbędny do sporządzenia niniejszej, czwartej już opinii był znacznie niższy. Przedmiotem jej badania była tylko umowa z dnia 26 maja 2008 r. a wszystkie badania i metody w niej zastosowane są powtórzeniem badań i metod już zastosowanych i to w węższym zakresie niż w pierwszej i drugiej opinii wydanych w sprawie. Także wnioski jakie przedstawił biegły w zawartej opinii są powtórzeniem wniosków sformułowanych w opiniach poprzednich. Podnieśli, iż Sąd Okręgowy zlecając sporządzenie opinii, zbędnie objął jej zakresem badanie autentyczności podpisów pozwanych na dokumencie umowy z dnia 26 maja 2008 r., mimo, że twierdzili, iż na umowie tej widnieją ich autentyczne podpisy.

W konkluzji wnieśli o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez przyznanie biegłemu obniżonego wynagrodzenia w kwocie 1.213 zł.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanych nie mogą odnieść zamierzonego skutku.

Zgodnie z art. art. 288 k.p.c. biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i wykonaną pracę.

Zasady na których Sąd ustala prawo biegłego do wynagrodzenia określa art. 89 i n. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398 ze zm.) Stosownie do art. 90 u.k.s.c. i art. 93 u.k.s.c. wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa Sąd z uwzględnieniem kwalifikacji biegłego, potrzebnego do wydania opinii czasu i nakładu pracy, a także wysokość wydatków niezbędnych do wykonania zleconej pracy - na podstawie przedłożonego rachunku.

Szczegółowy sposób określania wysokości wynagrodzenia biegłego reguluje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz. U. z 1975 r. Nr 46, poz. 254 ze zm.) wskazując, że podstawą ustalania wynagrodzenia, a taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie, jest stawka za godzinę pracy (§ 2-3). Do obliczenia stawki przyjmuje się zasadniczo odpowiedni wskaźnik procentowy odniesiony do kwoty bazowej określonej w § 2 ust. 1 cyt rozporządzenia. Dla biegłych posiadających tytuł naukowy profesora wynagrodzenie za godzinę pracy wynosi 3,7 % podstawy określonej w § 2 ust. 1 cyt rozporządzenia.

Jeżeli wynagrodzenie określa się w całości lub w części według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy, należy przedstawić sądowi wraz z rachunkiem dwa egzemplarze karty pracy sporządzonej według wzoru ustalonego odrębnie (§ 12 cyt. rozporządzenia). Dopiero ten dokument wraz z przedłożonym rachunkiem stanowi podstawę do ustalenia i przyznania biegłemu wynagrodzenia przez Sąd (§ 14 cyt. rozporządzenia).

Wysokość wynagrodzenia biegłego określa Sąd, uwzględniając kwalifikacje biegłego, potrzebny do wydania opinii nakład pracy i poniesiony czas, a także wydatki niezbędne do wykonania zleconej opinii. Wymienione kryteria pozwalają na weryfikację przez Sąd przedłożonego rachunku określającego wysokość wynagrodzenia, której to weryfikacji służy karta pracy biegłego. Treść karty pracy obejmująca szczegółowe wymienienie czynności, jakich biegły dokonał w związku z opracowaniem opinii, jak również czasu poświęconego na każdą z tych czynności, zobowiązuje sąd do konkretnego ustosunkowania się do tych danych (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19 października 1966 r. sygn. akt I CR 93/6).

Z powyższego wynika, że prima facie zażalenie pozwanych należałoby uznać za uzasadnione, gdyż w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia Sąd Okręgowy podając podstawę prawną rozstrzygnięcia nie zawarł szczegółowych kryteriów weryfikacji elementów mających wpływ na przyznanie wynagrodzenia za sporządzenie ostatniej jak do tej pory opinii uzupełniającej. W szczególności uzasadnienie skarżonego postanowienia nie zawiera oceny, czy podjęte przez biegłego czynności wymienione szczegółowo na rachunku (k. 458) zajęły łącznie 35 godzin. Pomimo tego uchybienia zaskarżone postanowienie poddaje się jednak kontroli instancyjnej, prowadząc do konstatacji, iż jest ono zgodne z prawem.

W niniejszej sprawie po wystosowaniu przez Sąd Okręgowy odezwy o sporządzenie opinii, biegły prof. dr hab. A. F. przedłożył w dniu 4 czerwca 2012 r. trzy egzemplarze kolejnej w sprawie opinii uzupełniającej. Biegły przedłożył w dniu również rachunek nr (...) z dnia 4 czerwca 2012 r. opiewający na kwotę 2.426,55 zł (k. 414 akt). Z rachunku tego wynika również, iż poświęcony przez biegłego czas wyniósł łącznie 35 godzin.

Przyjęta stawka wynagrodzenia za godzinę pracy biegłego wyniosła 69,33 zł i pozwani jej nie zakwestionowali. Pozwani, kwestionując nakład pracy i poświęcony przez biegłego czas na sporządzenie opinii, wskazali, że przedmiotem badania był jedynie dokument umowy z dnia 26 maja 2008 r., badania i metody zastosowane są

powtórzeniem już tych stosowanych w sprawie, a opinia powtarza wnioski już uprzednio sformułowane. Nie podał jednak innych kryteriów, których zastosowanie mogłoby podważyć przedstawione w karcie wyliczenie.

Wskazać należy, że ilość czasu, którą trzeba poświęcić na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, tak że podany przez biegłego czas zużyty na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Kwestionowanie zatem rachunku biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu, niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak jaskrawo wygórowane, iż – opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym można stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu niż podaje w rachunku (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 18 sierpnia 1959 r., I CZ 82/59,; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 1973 r., I PZ 25/73)

Podkreślić należy, że choć sporządzona opinia uzupełniająca była już czwartą w sprawie, to jej przedmiot był odmienny od tych sporządzonych uprzednio. Obecnie przedmiotem badania był jedynie dokument umowy z dnia 26 maja 2008 r., stąd też, choć biegły mógł wykorzystać zastosowane uprzednio metody badawcze, to wykonanie przedmiotowej opinii również wymagało sporego nakładu pracy, a z niektórych czynności zrezygnowano. Biegły nie przeznaczył już bowiem dodatkowego czasu na zapoznanie się z aktami sprawy, natomiast analiza materiału porównawczego podpisów każdego z pozwanych została skrócona co najmniej dwukrotnie. W tym kontekście, dokonane przez biegłego ponowne analizy graficzne, wydruku, chemiczne jawią się jako uzasadnione i pracochłonne odpowiadające wskazaniom poczynionym przez biegłego. Wskazać należy, że ocena celowości opinii uzupełniającej, i przydatności jej wyników nie może pozbawić jej waloru dowodowego i uzasadniać, że dodatkowy nakład pracy związany z wydaniem opinii uzupełniającej objęty jest wynagrodzeniem za wydanie opinii zasadniczej.

Wobec powyższego w ocenie Sądu Apelacyjnego w przedmiotowej sprawie nie zachodzą przesłanki do obniżenia wynagrodzenia przyznanego biegłemu przez Sąd Okręgowy. Nadto nie ma też podstaw do zwrotu sprawy do ponownego rozpoznania z uwagi na prawidłowość oceny dokonanej w tym zakresie przez Sąd Okręgowy.

Z tego względu Sąd Apelacyjny na podstawie art. 397 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.